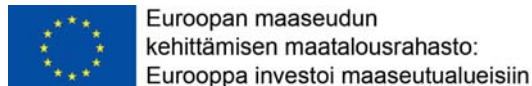

Pienten kuntien osallisuustyö

Kuntademokratiaverkoston tapaaminen 7.6.2018

Pohjois-Savon liitto tukee
maakunnan
menestystä

Kumppanuudet

*Tyhjät tilat
käyttöön*

Palvelut

Uudet toimintatavat

Kirkonkylät
PALVELUKESKUSINA

LEADER
Mansikka

 Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto tukee
maakunnan
menestystä

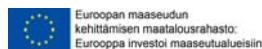
Kirkonkylät palvelukeskuksina

- *Kehitämme eri sektoreiden välistä tila-, palvelu-, digi- ja budjettikumppanuutta*
- *Toimenpiteet tähtäävät kirkonkylien/kyläkeskusten tyhjien ja vajaakäyttöisten tilojen käyttöasteen nostoon*
- *Tavoitteena on saada tiloihin uudenlaisia käyttötarkoituksia ja palveluja*
- *Yhteistyö sote-maakuntaudistuksen kanssa*

- Hankeaika: 1.10.2017 – 30.11.2019
- Rahoittajat: ELY/maaseuturahasto, Pohjois-Savon liitto/Pohjois-Savon kehittämisrahasto

- Hallinnoija: Kehittämisyhdistys Mansikka ry
- Hankkeen toteutusalue: Pohjois-Savo + Joroinen

Mitä
kumppanuuskehittäjä
tekee?

Solmii langanpäitä
yhteensä!

Asukkaat

Luottamushenkilöt

Yhdistykset / järjestöt

Yritykset

Viranhaltijat

Seurakunnat

Oppilaitokset

Kehittämissyhtiöt

Hankkeet

Rahoittajat

Kahdeksan pilottia

Rautavaara

- asukkaita n. 1700

Sukeva

- asukkaita n. 1000 (Sonkajärvellä asukkaita n.4100)

Varpaisjärvi

- asukkaita n. 1100 (Lapinlahdella asukkaita n. 9700)

Vesanto

- asukkaita n. 2100

Kuopio: Karttula, Muuruvesi ja Vehmersalmi

Varkaus: Kangaslampi

Paikallisissa ydinryhmissä mukana kunnan luottamushenkilöitä, viranhaltijoita, asukkaita, yhdistysten ja yrittäjien edustajia

- koordinoituvastuu kuntien työntekijöillä, vapaaehtoistoimijat tuovat mukaan oman panoksensa
- kumppanuuskehittäjä kuljettaa prosessia ja tuo ulkopuolista näkökulmaa ja hyviä käytäntöjä muualta

Palvelupaja

- menetelmä, joka mahdollistaa asukkaiden ja yhteisön toimijoiden kuulemisen – myös hiljaisempien
- jokainen saa tuoda omat ajatuksensa esille ja/tai kannattaa toisten ajatuksia
- kevään aikana järjestetty kuusi palvelupajaa, joissa:
 - noin 200 osallistujaa
 - 461 ideaa/ajatusta!

Palvelupajan kutsu

- Kutsujina omat tahot
– ei hanke

**Varpaisjärven
kehittämisisilta**

ke 11.4.2018 klo 18.30
Varpaisjärven kunnantalolla
Kauppatie 20

Miten voimme kehittää Varpaisjärven aluetta yhdessä?

Asukas, yrittäjä, yhdistystoimija ja luottamushenkilö tule keskustelemaan ja ideoimaan yhdessä kehittämistoimia Varpaisjärven elinvoimaisuuden lisäämiseksi.

Kehittämisisillan järjestävät Lapinlahden kunta ja Varpaisjärven Yrittäjät. Mukana Kirkonkylät palvelukeskuksina –hanke.

Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
TERVETULOA!

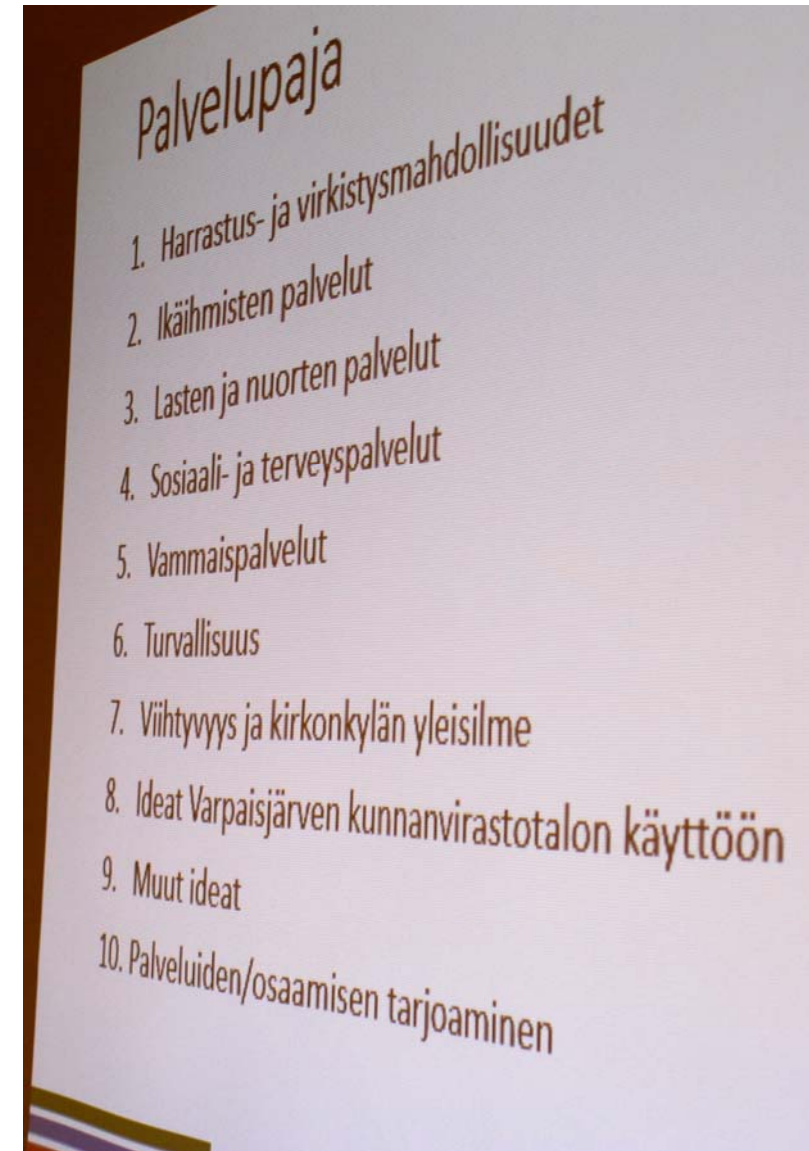

Palvelupaja

- osallistujat liikkuvat pisteiden välillä vapaasti – yksin, pareittain tai ryhmissä ja käyvät halutessaan keskustelua
- aikaa n. ½ tuntia kirjata omat ideat lomakkeille
- pisteillä kierretään useampaan kertaan → luetaan toisten ajatuksia ja kannatetaan
- purku illan päätteeksi
- sähköinen jatkoaika
- kooste

Palvelupajan lomakkeet

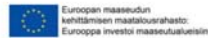
Idea tai ajatus:

Minustakin tämä on hyvä idea:

3 rows of 20 circles each, used for voting or ranking ideas.

Tätä ajatusta voisi vielä mielestäni tarkentaa tai jatkojalostaa:

Palvelupajan lomakkeet

Onko sinulla tarjota jotakin osaamista tai palvelua niin, että voit olla käytettävissä vapaaehtoistoiminnassa tai korvausta vastaan?

vapaaehtoistoiminnassa olemassa olevan yritystoiminnan kautta harkitsen yritys-, osuuskunta- tai kevytyrittäjäyhteistyötä

Kerro tarkemmin:

Jätä nimesi, puhelinnumerosi ja mahdollinen sähköpostiosoitteesi yhteydenottoa varten:

Varpaisjärven palvelupaja

Varpaisjärven kehittämiskaava 2017-2020 asettaa tavoitteita ja esittää eri toimintajärjestelmien kehittämistä. Jos olet mukana ja olet ajatellut jotain uutta, voit kirjoittaa sen tänne. Tästä palautuksesta muutamia ideoita otetaan huomioon, niin ne lähtevät palvelupajan toteuttamiseen Varpaisjärven kehittämistyössä.

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia harrastus- ja virkistymämahdollisuuksiin Varpaisjärven:

Oma vastauksesi

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia ikäihmisten palveluihin Varpaisjärven:

Oma vastauksesi

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia lasten ja nuorten palveluihin Varpaisjärven:

Oma vastauksesi

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia sosiaali- ja terveyspalveluihin Varpaisjärven:

Oma vastauksesi

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia vammaispalveluihin Varpaisjärven:

Oma vastauksesi

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia turvallisuuteen liittyen Varpaisjärven:

Oma vastauksesi

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia Varpaisjärven kirkonkylän yleisimiseen liittyen:

Oma vastauksesi

Tässä voit esittää ideoita ja ajatuksia Varpaisjärven kunnanvirastalon käyttöön:

Oma vastauksesi

Jos sinulla on ideoita tai ajatuksia, jotka eivät ole yllä mainittuihin teemoihin kuuluvia, voit esittää niitä tässä:

Oma vastauksesi

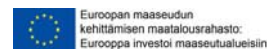
Jos sinulla on jotakin osaamista, jota tarjotat/voisit tarjota vapaaehtois- tai yritystoimintana, kerro se tässä. Muista jättää myös yhteyshetki.

Oma vastauksesi

LÄTÄ

Älä laisaa lähelä asikooes Google Formin laute.

Painopisteitä ja jatkosuunnitelmia

- Tilaohjelman tekeminen
- Nuorisotilojen ja nuorten toiminnan kehittäminen → 2 jatkopajaa
- Entisen kunnantalon kehittäminen palvelukeskukseksi
- Palvelutarvekartoitukset
- Jalkautuva asukaskysely
- Kirjaston kehittäminen monipuolisemmaksi
- Asiointipalvelupisteiden kehittäminen
- Hyvinvointi- ja palvelupäivät

Havaintoja ja ajatuksia

- Pienissä kunnissa kumppanuuksille hyvät pohjat; on olemassa monenlaista yhteistä toimintaa ja kehittäminen on luontevaa, kun toimijat tuttuja
- Helppo saada toimijat saman pöydän ääreen → yhteinen tahtotila → yhteinen tavoite, jota kohti lähdetään
- Hyvät käytännöt jakoon; kun on tehty toisaalla, on helpompi lähteä toimimaan
- Asukkaita ja yhteisön toimijoita halutaan oikeasti kuulla ja edistää asioita!

Muita kuntaesimerkkejä

Rautalampi – rakkautta raitille

Rautalampi – rakkautta raitille

- Asukkaita noin 3 300
- Rakkautta raitille – talkoopäivä toukokuussa – järjestetty jo 5 vuotta: vuoden valtakunnallinen talkooteko 2015
 - Suunnittelu alkaa tammikuussa pienen vapaaehtoisjoukon kanssa
 - Yritys tarjoaa aamupuuron
 - Kunta tarjoaa lämpimän ruuan, maksaa vakuutukset yms.
 - Viestinnässä kumppanina OP + Leijonat
 - Mukana toteutuksessa 300 – 350 talkoolaista (yli 10 % asukkaista!)
- VASTA vapaa-ajan asukkaiden toimikunta vuodesta 2005: kunnanhallituksen alainen, 10 jäsentä (7 vaaleilla, 3 valitsee kunta) → tapahtumia, Rautalampi tutuksi, yhteistyö toimijoiden ja kunnan kanssa, lausunnot ja aloitteet
- Työtä osuuskunnasta –hanke:

https://www.rautalampi.fi/wp-content/uploads/2018/05/loppu_raportti_p.pdf

Toimiva Tervo – yritteliäs yhteisö

Toimiva Tervo – yritteliäs yhteisö

- Asukkaita noin 1600
- Panostus viestintään: kunnan kesä- ja talvikirjeet asukkaille, paikallislehtiyhteistyö, kunnanjohtajan kesäkiertä, – yhteistyössä kunnan mainoskuono Sulo
- eRaati sähköinen osallistumisen ja viestinnän työkalu: mm. kuntastrategia, kyselyt
- Hanketoiminta: kunta koordinoi, mukana menossa yritykset, asukkaat, seurakunta
- Koti rannalla –messut 2019 – uusi asuinalue – asukkaat mukana suunnittelussa
- Kesätori: kunta mahdollistaa (infra), järjestöt toteuttavat

Valtimo – sympaattinen & toimielias

Valtimo – sympaattinen & toimelias

- Asukkaita noin 2 200
- Hyvinvoinnin ja osallisuuden neuvottelukunta
- Järjestöt tuottavat kunnan vapaa-ajan palvelut (ei kirjastotoimi)
 - Nuorisopalvelut, myös etsivä nuorisotyö – Hyvärilän nuoriso- ja matkailukeskus (Nurmes)
 - Lasten kulttuuripalvelut – MLL paikallisyhdistys
 - Liikunta palvelut urheiluseura Valtimon Vasama
 - Kulttuuripalvelut musiikkiyhdistys
- Kuntalaisten talo (kunnan talo) – tilat ilmaisia yhdistyksille

Tuloksellinen, positiivinen, kehittyvä Keitele

Tuloksellinen, positiivinen, kehittyvä Keitele

- Asukkaita noin 2300
- Keiteleen kuntastrategia 2017 – 2021:
<https://www.keitele.fi/loader.aspx?id=dd361bee-9b2d-415b-8d94-06ee74bf16b7>
- Kuusi toimenpidekorttia, joissa määritellään toimenpiteet, **mittarit**, aikataulut, vastuut ja seurantamenetelmät
- Osallisuuden toimenpiteet:
 - Lähidemokratia ja osallisuus
 - Hyvinvoiva kuntalainen
 - Viihtyisä ja virikkeellinen asuinympäristö

Kokemuksesta opittua

- Pieni on kaunista – pienen kunnan yhteisöllisyys – kunnanjohtajan ovi on auki
- Tiedon ja koulutuksen tarve
- Ymmärrysvaje
- Resurssivaje
- Terminologia/käsitteet – yhteinen kieli
- Asenteet ja valta
- Osallisuuden ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien aito toteuttaminen – luottamus ja yhdenvertaisuus

Yhteystiedot

Seija Korhonen
puh. 050 567 8728
seija.korhonen@mansikkary.fi

Tuula Palojärvi
puh. 050 511 8490
tuula.palojarvi@mansikkary.fi

www.mansikkary.fi/kirkonkylat
www.facebook.com/kirkonkylatpalvelukeskuksina

KIITOS!

